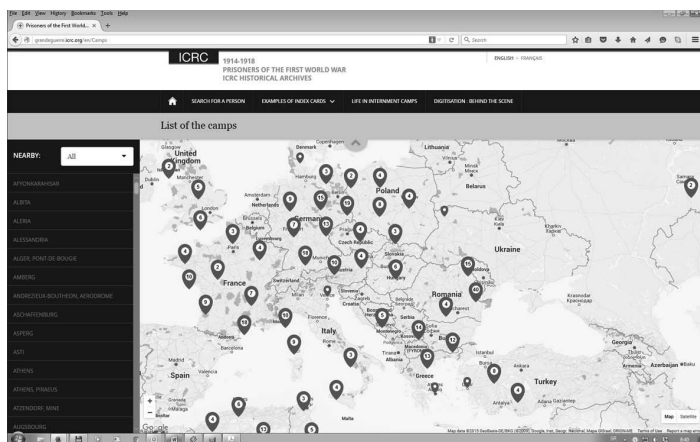

Слободан Мандић, историчар
Историјски архив Београда
slobodan.mandic@gmail.com

Прикази сајтова (Web адресар) XX

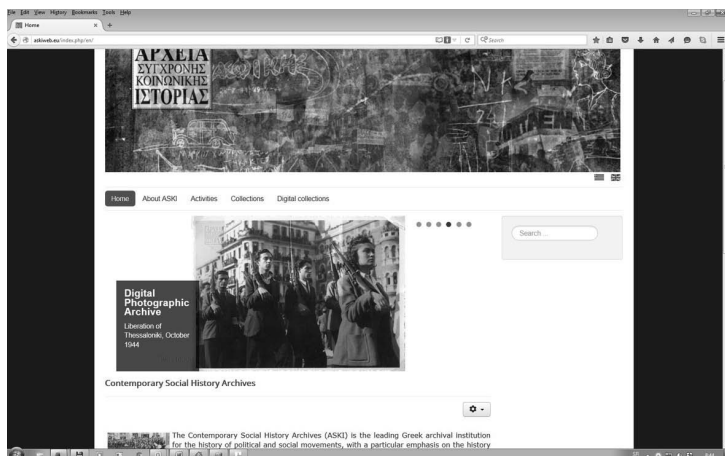
**International Committee of the Red Cross Historical Archives,
Prisoners of the First World War, <<http://grandeguerre.icrc.org>>
(2. XI 2015).**

Током Првог светског рата, осам милиона војника који су се борили на фронтима и два милиона цивила, углавном оних који су живели на наперијатељским територијама или на подручјима под окупацијом, заробљено је и интернирано у логоре на неколико

година. Основу сајта чини база података Историјског архива Међународног комитета Црвеног крста формирана од пет милиона индексних картица, за око 2 милиона заточеника, претежно са западног, румунског и српског фронта. Подаци за руски фронт недостају јер се чувају у Архиву данског Црвеног крста у Копенхагену. Претраживање базе условљено је начином на који су картице, сачињене за сваку особу, класификоване. Поред имена и презимена, националности и војног/цивилног статуса, у индексе су укључени и подаци настали на основу бројних молби које су чланови породица заробљених слали Међународној агенцији за ратне заробљенике. Посебан одељак сајта резервисан је за описе живота у заробљеничким логорима (хигијена, исхрана, радни услови, преписка са родбином), тј. извештаје мисија представника Црвеног крста, заједно са фотографијама логора са разгледница.

Contemporary Social History Archives (ASKI),
<<http://askiweb.eu/index.php/en/>> (1. XII 2015).

Архив савремене друштвене историје основан је 1992. године у Атини као непрофитна организација са циљем сакупљања, чувања и омогућавања коришћења архивске грађе за историју политичких и социјалних покрета, са посебним нагласком на

историји грчке левице. Више од пет милиона докумената организовано је унутар следећих архивских колекција: Документа партија грчке левице; Други светски рат, Грчки грађански рат и послератне активности грчке левице; Војна диктатура у Грчкој (1967-1974); Грађанска права, друштвени покрети, политичке организације (1950-2014); Лични фондови грчких политичара, интелектуалаца и синдикалаца. Поред основних информација о архиву, архивским фондовима, публикацијама и другим активностима, посебно скрећемо пажњу на одељак сајта са дигитализованим целинама. До сада је учињено доступним више од двеста хиљада страница, укључујући архивску грађу, књиге, новине, часописе, фотографије и постере.

The General Secretariat for Youth,
Historical Archives of Grek Youth (IAEN),
<<http://www.iaen.gr>> (14. XII 2015).

Историјски архив грчке младости је истраживачки и издавачки пројекат настао са циљем подстицања промишљања концепта младости и детињства из историјске перспективе, кроз испитивање механизма који одређују њихово место у демографским, културним, политичким и психолошким системима кроз време. Највреднији одељак сајта представља секција *Публикације* у којем је доступно 47 дигитализованих издања Архива (24.000 страница), у временском распону од 1986. до 2008. године. Дигитална колекција је постављена

поузданија претрага унутар самог текста, а коришћење колекције је олакшано претрагом, према ауторима и према темама.

Bloomsbury Publishing Plc, Churchill Archive,
<<http://www.churchillarchive.com>>
(5. XII 2015).

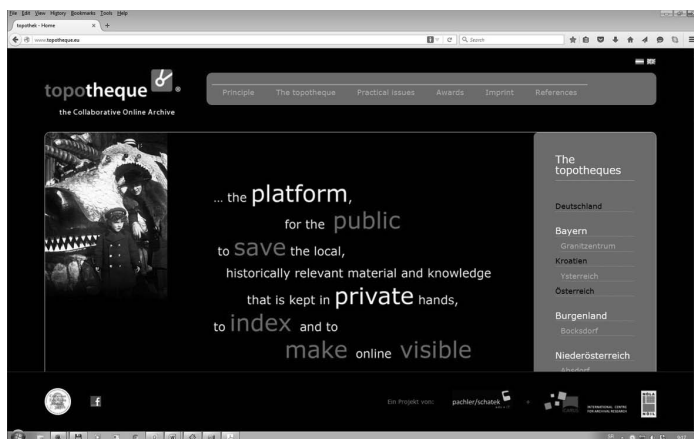
у Кембриџу од оснивања 1973. године, чије коришћење је олакшано филтерима резултата претраге према темама, местима, периоду и личностима, на сајту се такође налазе и додатни садржаји у посебним секцијама попут материјала за универзитетску и школску наставу, тематских изложби докумената (Черчилов Први светски рат, Черчил и жене, Винстон Черчил и јавни говор), специјализованих водича кроз грађу за студенте и истраживаче, линкова ка другим локацијама (чланци из савремене штампе, аудио клипови), видео упутства за коришћење овог интернет архива. Урађен према највишим информатичким, архивистичким

на мрежу под *Кријејтив комон* некомерцијалном лиценцом, што значи да је дозвољено умножавање, дистрибуција и јавно саопштавање дела, као и прерада, али само у некомерцијалне сврхе. Текстови су додатно обрађени и дотерани у OCR (optical character recognition) програму, чиме је омогућена

Обимна архива Винстона Черчила, која броји близу осам стотина хиљада страница оригиналних докумената, насталих између 1874. и 1965. године, од 2012. године доступна је у дигиталном облику. Осим богате и разноврсне архивске грађе која се оригинално чува у Черчиловом архивском центру

и библиотечким стандардима, онлајн архив Винстона Черчила омогућава да хиљаде писама, говора, телеграма, рукописа, владиних транскрипата и других извора првог реда, везаних за ову значајну историјску личност, буду доступни корисницима широм света. Сајт има и комерцијалну компоненту, будући да је пун приступ омогућен само регистрованим корисницима, уз бесплатан пробни период приступа, а такође и на основу споразума са библиотекама и академским организацијама.

Mag. Alexander Schatek, Prof. Dr. Stephan Koren,
Topotheque – The Collaaborative Online Archive,
 <<http://www.topotheque.eu>> (5. XII 2015).

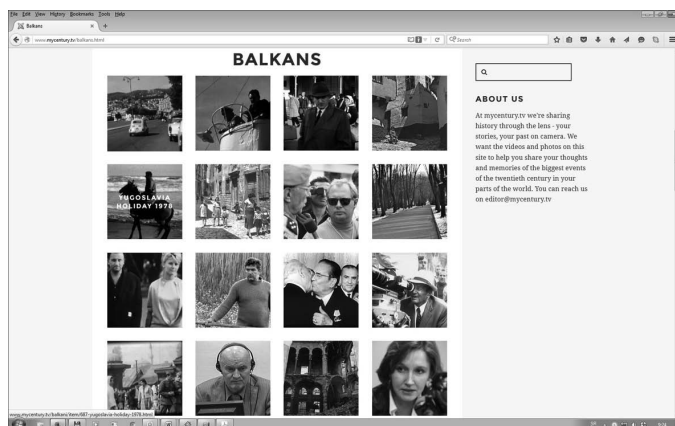

Првобитно покренута као сет дигиталних алатки од стране Александра Шатека (Alexander Schatek) из Винер Нојштата у Аустрији, а касније институционализована и кроз Међународни центар за архивска истраживања (ICARUS), платформа

Топотека има за циљ да учини доступном архивску грађу из приватних колекција, са нагласком на значају који та документа имају за локалну историју. Сва документа уврштена у базу Топотеке су обрађена у међународном ISAD(g) стандарду за обраду архивске грађе, што омогућава да се подаци лако могу придружити и у друге архивске информационе системе. Портал је отворен за прикључивање нових докумената из приватних колекција за свакога, међутим, у сврху веродостојности и поузданости, сарадници портала врше коначни одабир онога што ће бити објављено. Такође, на портал се могу уврстити документа из већ постојећих колекција, уколико одговарају концепту и намени (на пример, дозвола за возњу бициклом из маја 1944. године, у власништву Поморског и повијесног музеја Хрватског приморја Ријека, који је додат у базу као резултат сарадње Истарског архивистичког друштва и Топотеке). Сва документа у бази су индексирана, датирана и локализована. Садржају овог јединственог и иновативног архивског подухвата приступа се преко менија

са десне стране било које странице сајта, где је материјал разврстан у тзв. топотеке – колекције докумената распоређене географски (већином из Доње Аустроје) уз помоћ Гугл мапа.

My Century – Your History on Camera, London, Sofia, Moscow, Sarajevo, <<http://www.mycentury.tv>> (5. XII 2015).

Сајт је посвећен посматрању прошлости кроз објектив камере – уредници, сарадници Би Би Си-а, определили су се да на једном месту сакупљају визуелни материјал који се односи на значајније догађаје историје двадесетог века са простора Балкана (бивше Југославије) и бившег

Совјетског Савеза. Материјал је првобитно сакупљан на Јутјуб каналима *Балкан* (ратови у бившој Југославији деведесетих година XX века) и *Бугарски XX век*. Интерактивна форма сајта подразумева и позив посетиоцима да на овом месту поделе своје фотографије и видео снимке у складу са постојећим концептом.